

42. Afstemningskaos

Jeg havde uventet succes med min kampagne, for ved afstemningen var der flertal bag Enhedslistens forslag om at pille importforbuddet ud af det samlede lovforslag. At det alligevel blev vedtaget skyldtes en usandsynlig blanding af sjusk og politiske finurligheder.

Triumviratets indflydelse på politikerne

Mogens Koktvedgaard havde været meget klar i mælet om Folketingets pligt til at opfylde Kulturministeriets ønske om at afskaffe frihandel. "Vi har altså valgt mellem at forlade Fællesmarkedet eller at implementere dette. Sådan er det," var hans direkte ord på ekspertmødet.

Han var den juridiske verdens øverste myndighed, retssamfundets garant, den levende facitliste på alt, hvad der vedrørte konkurrenceret og ophavsret. Jeg havde svært ved at se andre partier end Dansk Folkeparti og Enhedslisten gå imod ham. Alle de øvrige partier var EU-tilhængere - blinde EU-tilhængere - og når Mogens Koktvedgaard som ekspert havde afgjort, at EU krævede det, forventede jeg ikke, at Folketinget ville gøre andet end at adlyde.

Triumviratets indflydelse blev bekræftet af Henrik Vestergaards kovending. På et tidspunkt fortalte han mig, at han på det næste gruppemøde ville meddele, at han ville stemme imod gruppen. Han kunne ikke støtte regional konsumtion. Det kom Peter Schønning for øre, og Henrik Vestergaard blev kaldt til samtale. Okay, jeg ved ikke præcis, hvordan det foregik, men Henrik Vestergaard havde et møde med Peter Schønning, og på det møde lod han sig overbevise om, at han var nødt til at rette ind (nedenfor).

Et par dage senere skrev han til mig igen (næste side).

Peter Schønning har indtil videre overbevist mig om:

1. I infosoc-direktivet begrundes parallelimportforbuddet (formalia er overholdt).
2. I Silhouette-dommen stadfæster EF-Domstolen, at regional konsumtion er muligt. Ergo må det antages, at Kommissionen har taget stilling til, at EF-Domstolen ikke overordnet mener, at regional konsumtion er i strid med konkurrencepolitikken.

Den kan jeg ikke stikke, hvorfor jeg p.t. agter at stemme for L 19 med den begrundelse, at er man medlem af et fællesskab (hvor tingene går retteligt til), så må man tage det sure med det søde.

Til gengæld har jeg foranstaltet, at i et foreløbig internt arbejdsdokument til Folketingsgruppen vil afskaffelsen af regional konsumtion være højt på dagsordenen. Og første forsøg må jo være at samle de nye EU-lande sammen for at få ændret direktivet ved deres indtrædelse.

Henrik Vestergaard (V) til Laserdisken, 20. november 2002

Jeg håber, vi kan holde kontakten ved lige, og jeg vil gerne være behjælpelig i det omfang, det er mig muligt.

Peter Schønning var åben for, at vi måske først og fremmest skulle kæmpe for at få ophævet forbuddet mod specialimport. Han havde ikke selv tænkt over det med de nye lande i EU, som kunne være med til at forrykke balancen i stemmetallene - og han var opsat på, at Kulturministeriet ville kæmpe med - imod regional konsumtion.

De fandt det i øvrigt dumt, at man brugte ophavsretsloven til at føre konkurrencepolitik. Så jeg har muligvis en allieret - men det bliver ad den politiske vej.

Derfor er det flot, du har kræfter til at gå den juridiske vej - jeg ønsker dig al mulig held og lykke. Og jeg håber, I snarest vil åbne en USA-baseret internet virksomhed (eller Schweiz?), hvorfra I sælger til danskerne - og hvem ved, måske til de øvrige skandinaviske lande?

Henrik Vestergaard (V) til Laserdisken, 22. november 2002

Enhedslistens ændringsforslag

Især det andet brev understreger triumviratets indflydelse. Ikke alene havde Peter Schønning fuldstændig kontrol over politikerne, han formåede endda at få dem til at tro, at han var på deres side!

For mig var det eneste realistiske scenarium, at jeg måtte kæmpe hårdt for at få spørgsmålet om afskaffelsen af international konsumtion for EU-Domstolen. Det glædede mig trods alt, at Enhedslisten havde sluttet sig til modstanden mod monopolstyring, så der nu var i det mindste to partier, som forholdt sig kritisk til EU's dømmekraft og også turde handle, når de mente, at EU bevægede sig i den forkerte retning.

Den 21. november 2002 forelå Kulturudvalgets betænkning. Det fremgår blot, at flertallet tager til efterretning, at Danmark er nødsaget til at gennemføre bestemmelsen om regional konsumtion, også selvom man fra dansk side er imod princippet om regional konsumtion og forgæves bekæmpede den del under direktivforhandlingerne. Der var tre ændringsforslag fra Dansk Folkeparti og tre fra kulturministeren, og fem dage senere fremsatte Enhedslisten så det bebudede ændringsforslag om at opgive forbuddet mod parallelimport.

7) Nr. 17 og 18 udgår

[Opretholdelse af international konsumtion]

Bemærkninger til nr. 7

Forslagsstillerne ønsker at sikre, at der fortsat kan ske spredning af værker, som ikke er bragt på markedet i EØS-lande.

Ændringsforslag nr. 7 af Søren Søndergaard (EL), 26. november 2002

Det her forslag indeholder utvivlsomt en række fornuftige elementer, men der er også et afgørende problem, og det problem består i, at det tilsyneladende er lykkedes for de store multinationale mediekoncerner at få smuglet en række regler ind i det bagvedliggende EF-direktiv, som sikrer deres interesser.

Det er regler, som vil forbyde spredning af ophavsretsbeskyttede produkter, som ikke er bragt på markedet i EØS. Det kan i nogle tilfælde gøre det ulovligt at importere cd'er, videofilm, bøger, kunsthåndværk, tegneserier og computerspil m.v. fra USA og andre tredjelande. For f.eks. en multinational amerikansk virksomhed betyder det, at kun de videofilm og de cd'er, de vælger at udgive gennem deres danske selskab, vil være tilladte. Det vil give mulighed for, sådan som vi læser det, og ellers vil vi meget gerne gøres klogere, at de her koncerner i virkeligheden på den måde kan censurere kulturudbuddet i Danmark, og det kan hindre en række såkaldt smalle produktioner i at blive tilgængelige i Danmark. Hvis det er tilfældet, synes vi, at det er helt uacceptabelt. Vi har derfor stillet et ændringsforslag, der fjerner den begrænsning af ytringsfriheden i lovforslaget.

Vi er godt klar over, at vores ændringsforslag vil være i fortolkningsmæssig strid med EF-direktivet, men vi mener, at der her er nogle modsatrettede interesser, der står over for hinanden, og vi mener, at spørgsmålet om åben adgang og spørgsmålet om ytringsfrihed må veje tungest. Det mener vi også, at EU burde beslutte, og derfor må konsekvensen af, at vi ikke implementerer den del af EF-direktivet fuldt ud, selvfølgelig være, at der køres en sag ved EF-Domstolen, som må afklare, hvordan tingene afvejes over for hinanden. På den baggrund vil vi altså opfordre til, at vi får vedtaget Enhedslistens forslag her ved andenbehandlingen.

Søren Søndergaard (EL), 28. november 2002

Folketingets andenbehandling

Der er ofte debat under den anden behandling, men allerede den første ordfører, Ole Sohn (SF), foreslog, at sagen blev trukket tilbage til Kulturudvalget mellem anden og tredje behandling. Det blev straks støttet af Søren Søndergaard (EL), og lovforslaget blev sendt tilbage til Kulturudvalget til fornyet behandling.

Ændringsforslagene blev sat til afstemning, og Søren Søndergaard redegjorde for baggrunden for ønsket om at bevare international konsumtion. Ingen anden tog ordet, og Enhedslistens ændringsforslag blev som det første sat til afstemning. Ikke overraskende blev det forkastet, idet 43 stemte for, og 66 stemte imod.

Folketinget har 179 medlemmer, så hvor var resten? De var fraværende af den ene eller anden årsag, og det er ikke usædvanligt. Det aftales med en modpart, så det ikke får indflydelse på afstemningsresultatet.

Der blev også stemt om de andre ændringsforslag. Kulturministerens forslag blev vedtaget uden afstemning, men kun Dansk Folkeparti stemte for dets egne forslag. Kun 15 af Dansk Folkepartis 22 medlemmer var til stede, så det undrede mig, at Enhedslistens forslag alligevel samlede 43 stemmer. Jeg undersøgte det på Folketingets hjemmeside, og jeg kunne næsten ikke tro mine egne øjne.

2002-03 - Afstemning nr. 33

2. behandling af L 19. Ophavsretsloven.

Afstemning.

Ændringsforslag nr. 7.

Resultat:

For	43
Imod	66
Hverken for eller imod	0
I alt	109
Fraværende	70
Total	179

Konklusion:

Lovforslaget forkastedes, idet 43 (S, SF og EL) stemte for, 66 (V, DF, KF, RV og KRF) stemte imod.

Kommentar:

DF stemte ved en fejl imod. Skulle have stemt for.

Afstemningsresultatet for ændringsforslag nr. 7, 28. november 2002

Katastrofe nr. 1: Dansk Folkeparti kløkkede i det

Der havde ikke været nogen udmelding fra SF og Socialdemokratiet, så det kom som en overraskelse for mig, at de støttede Enhedslistens ændringsforslag. Det er selvfølgelig ikke god venstrefløjspolitik at lade de internationale monopoler styre verdenshandelen, men jeg havde ikke ventet en selvstændig reaktion fra de to nu EU-positive partier, men jeg glædede mig bestemt over det.

Hvad i alverden var der sket med Dansk Folkeparti? Jeg havde ikke tvivlet på, at partiet ville støtte Enhedslistens forslag, så hvorfor havde de stemt imod? Det var en fejl, stod der, og jeg regnede på det: DF stod for 15 af de afgivne stemmer. Hvis de blev lagt til ja-stemmerne, nåede de op på 58, og hvis de blev trukket fra nej-stemmerne, kom de ned på 51 stemmer. Altså, hvis de 15 medlemmer af DF ikke havde stemt forkert, havde frihandelen været reddet!

Jeg talte med Kristian Thulesen Dahl om det. Han var én stor undskyldning og også lidt forvirret.

- Jeg ved ikke, hvad der er sket. Louise Frevert var ikke til stede til at vejlede dem, og jeg var heller ikke til stede. Måske skyldes det, at forslaget var fremsat af Enhedslisten, og så har de stemt imod, som de plejer, når det kommer fra den side. Da jeg opdagede det, gjorde jeg straks opmærksom på, at det var en fejl.

Sådan leger man ikke med demokratiet i Danmark. Man kan ikke ændre på et afstemningsresultat sådan uden videre. Fejlen var ikke uoprettelig, men det ville være nødvendigt at fremsætte ændringsforslaget igen, hvorefter Folketinget ville stemme om det én gang til.

Laserdisken vinder kampen

OPHAVSRET:

Afstemningsdrama i Folketinget om EU-direktiv

Af Lars Borberg
lars.borberg@nordjyske.dk

Kun rod i stemmerne er skyld i, at Folketinget endnu ikke har vedtaget et ændringsforslag til kulturministerens lovforslag om ophavsret, der andenbehandledes forleden.

Lovforslaget skal bringe dansk lovgivning i overensstemmelse med EU's regler, bl.a. "infosoc-direktivet". Men forslaget har i sin nuværende form vist sig at rumme en række konsekvenser for valgfriheden, når det handler om import af f.eks. film og musik fra USA.

Lovforslaget har skabt rore, efter at lederen af Laserdisken i Aalborg, Århus og København, Hans Kristian Pedersen, oplyste, at loven ville trække grundlaget for hans forretning væk under ham.

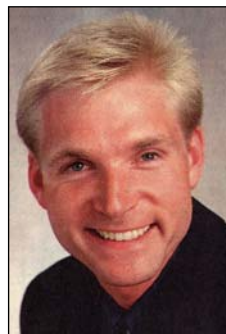
Han gik derefter i aktion for at få henledt opmærksomheden på de sideeffekter, der bl.a. ville betyde, at han fremover ikke ville kunne importere originalfilm fra USA på video

Søren Søndergaard: Multinationale mediekoncerner har smuglet regler ind i EU-direktivet for at pleje egne interesser.

Hans Kristian Pedersen - kampen ser ud til at kunne vindes.

Kristian Thulesen Dahl - omafstemning på vej.

og dvd. Det lykkedes ham at få skabt så meget rore, at han kom med i et rådgivningspanel for Folketingets kulturudvalg. Siden har både Enhedslisten og Dansk Folkeparti hver for sig taget sagen op for at kaste lys på de uønskede sideeffekter, og under andenbehandlingen i torsdags støttede også Socialdemokratiet ændringsforslaget.

Her sagde Søren Søndergaard fra Enhedslisten:

- Dette forslag indeholder utvivlsomt en

række fornuftige elementer, men det er tilsyneladende lykkedes for de store multinationale mediekoncerner at få smuglet en række regler ind i det bagvedliggende EU-direktiv, som sikrer deres interesser. Det er regler, som vil forbyde spredning af ophavsretsbeskyttede produkter, som ikke er bragt på markedet i EU. Det kan i nogle tilfælde gøre det ulovligt at importere cd'er, videofilm, bøger, kunsthåndværk, tegneserier og computertilbehør m.v. fra USA og andre tredjelande.

- For f.eks. en multinational amerikansk virksomhed betyder det, at kun de videofilm og de cd'er, de vælger at udgive gennem deres danske selskab, vil være tilladte. Det vil give mulighed for, at disse koncerner kan censurere kulturudbuddet i Danmark, og det kan hindre en række såkaldt smalle produktioner i at blive tilgængelige her i landet.

- Hvis det er tilfældet, er det helt uacceptabelt, og vi har derfor stillet et ændringsforslag, der fjerner den begrænsning af ytringsfriheden i lov-

forslaget. Vi mener, at spørgsmålet om åben adgang og spørgsmålet om ytringsfrihed må veje tungere end implementeringen af et EU-direktiv. Om nødvendigt er vi parat til at køre en sag ved EF-Domstolen for at sikre Danmark mod dette, sagde Søren Søndergaard.

Søren Søndergaard og Enhedslisten fik støtte fra SF's Ole Sohn og Socialdemokratiets Poul Qvist Jørgensen. Men ved den efterfølgende afstemning tog Dansk Folkepartis repræsentanter fejl og stemte

imod Søren Søndergaards ændringsforslag. Det skete, fordi DF's ordfører på området, Kristian Thulesen Dahl, ikke var til stede på mødet for at vejlede sine partifæller i den særdeles indviklede sag.

Fejltagelsen blev siden erkendt, og Dansk Folkeparti har nu anmodet om en omafstemning, som vil medføre, at ændringsforslaget vedtages, hvis ellers alle i næste uge, hvad de mente i torsdags.

Nordjyske Stiftstidende, 4. december 2002

Katastrofe nr. 2: Mette Frederiksen skulle føde

Problemet ville altså blive løst med en genfremsættelse af ændringsforslaget, for der kan da ikke være forskel på, hvad man mener i november og i december, vel? Det troede Lars Borberg ikke, men fejlen gav Peter Schønning en uventet chance. Henrik Vestergaards besked om, at han ville stemme imod regional konsumtion, førte til en alvorlig samtale med Peter Schønning, der fik ham omvendt. Hverken S eller SF meddelte, at de havde stemt forkert, så hvis DF havde stemt rigtigt, var forslaget om regional konsumtion i ophavsretslovens § 19 forkastet permanent. Nu skulle der imidlertid en ny afstemning til, og det gav Peter Schønning to uger til at påvirke S og SF, og han fik uventet hjælp af skæbnen.

I 2002 modtog Mette Frederiksen Nina Bang-prisen for at have udvist politisk mod, virkelyst og gennemslagskraft. Jeg kendte intet til hende på det tidspunkt, men jeg blev også fan efter hendes ordførertale under førstebehandlingen af L 19. Hun kritiserede den uforståelige ophavsretslov, var skeptisk over for mere magt til monopolerne, og hun foranledigede ekspertmødet. Det kan meget vel have haft betydning, at hun var højgravid og måtte overlade faklen til Poul Qvist Jørgensen.

danskjultekorruption.dk/video29

Poul Qvist Jørgensen (S)

Ligeledes kan vi ikke stemme for Enhedslistens ændringsforslag. Jeg skal beklage, at vi måske nok har fremtrådt, som om vi syntes, det var et udmærket ændringsforslag ved andenbehandlingen, men nu, hvor vi er fremme ved målstregen, må vi også stemme imod det.

Ole Sohn (SF)

Når vi i dag til de ændringsforslag, der er stillet af henholdsvis Enhedslisten og Dansk Folkeparti undlader at stemme, hænger det sammen med vores samlede stillingtagen til forslaget, som er den samme: at vi undlader. Det skyldes, at vi principielt er enige med Enhedslisten - som principielt er enige med et flertal i Folketinget - om at parallelimportdelen af direktivet ikke burde have været med, men Danmark blev stemt ned i EU.

Det, der er det helt store problem med både ændringsforslaget og lovforslaget som helhed, er, at vi har at gøre med et forslag, som er så teknisk kompliceret og så komplekst, at jeg tvivler på, at man er i stand til at forklare folk uden for dette hus, hvad forslaget går ud på. Vi ville gerne have stemt for, fordi vi har den opfattelse, at ophavsretshaverne har et legitimt behov for at få deres ophavsret sikret. Men vi kan jo ikke have en situation - og det er det, vi er ved at bevæge os ind i - hvor vi begynder at monopolisere hardwareteknikken og dermed hæmmer brug af open source.

Derfor har vi den opfattelse, at det mest rimelige i forbindelse med forslaget her vil være, at vi i lighed med, hvad stort set samtlige øvrige EU-lande har gjort, erkender, at vi ikke på forsvarlig vis kan gennemføre lovforslaget inden 22. december i år, hvorfor alle andre lande bortset fra ét har valgt at udskyde deres endelige stillingtagen til forslaget. Det mener vi ville have været det mest forsvarlige, sådan at vi har fået afdækket alle spørgsmål, og vi hver især havde været i stand til at forklare forslagets virkning og indhold.

Derfor vil vi så i forbindelse med ændringsforslagene undlade at stemme, fordi det vil være en logisk konsekvens af, at vi samlet set til hovedforslaget undlader at stemme, fordi vi mener, at det ikke er gennemarbejdet i en så tilstrækkelig grad, at vi er i stand til at kunne forklare - endsige forsvare - det.

danskjultekorruption.dk/video30

Kristian Thulesen Dahl (DF)

Jeg kan forstå, at når regeringen og dermed selvfølgelig også hr. Kim Andersen ikke kan støtte det ændringsforslag, som Enhedslisten har fremsat, og som Dansk Folkeparti i dag støtter, er det, fordi man ikke mener, man kan gøre det efter direktivets tekst, men derved skaber man vel også den situation, at de ude i landet, der vil blive ramt af det her, og som forhåbentlig vil prøve en sag om holdbarheden af det, Folketingets flertal

er ude i her, altså hvordan fortolkningen af direktivet egentlig skal være, om det kan rummes inden for direktivets rammer på grund af de konkurrencehensyn, som er det overordnede hensyn, som EU også skal varetage, og om vi kunne have gennemført det ændringsforslag, som er stillet. Så overlader vi det til dem ved en prøvesag at finde ud af, hvad retsstillingen egentlig er med det paradoks, at de skal føre en sag mod den danske stat, som har et Folketing, der i virkeligheden har et flertal, der mener, at sagsøgerne har ret eller bør have ret. Det er jo det, der er helt absurd.

danskjultekorruption.dk/video31

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

danskjultekorruption.dk/video32

Jeg skal blot spørge, hvorfor det er så væsentligt, at Danmark bliver de første til at implementere det her? Det er jo sådan, at der kun - indtil videre - er et eller to andre europæiske lande, der har implementeret det her direktiv. Det kan nu undre, når vi kan se, at der i Folketingssalen ville være et flertal for at stemme for Enhedslistens forslag, at man ikke gør det på grund af et EF-direktiv, når nu størstedelen af de andre EU-lande ikke engang har implementeret aftalen. Danmark *skal* altså være

duksedreng. Det er mig ind imellem ubegribeligt. Det næste er, at jeg gerne vil spørge Venstres ordfører, hvordan det her stemmer overens med frihandelstanken i Venstre? Det er mig en lillebitte smule besværligt at se.

Kulturminister Brian Mikkelsen (KF)

I EU-retten er der mange forskellige målsætninger og modstridende hensigter. Det ene er den helt frie konkurrence, men der er også målsætninger om at beskytte kulturen, nationale interesser osv., og det har spillet ind her. Der er utroligt mange ting, et flertal i Folketinget kan finde ud af, at man er uenige i i forskellige direktiver ved at finde fluer i de forskellige supper. I denne her suppe har vi så fundet én flue - omkring parallelimporten.

Det er en lille banal sag, som vil få relativt små konsekvenser for den ene virksomhed, som parallelimporterer dvd-film op til Aalborg - Laserdisken, som firmaet hedder - men alle privatpersoner vil stadig væk kunne parallelimportere, lige så meget de vil, til sig selv, til deres privatforbrug og til at se deres egne film.

danskjultekorruption.dk/video33

Folketingets tredjebehandling

På de forrige sider er de centrale dele af debatten gengivet. Meget handlede om Socialdemokratiets og SF's uventede kovendinger. Kristian Thulesen Dahl mente, at "man" havde vredet armen rundt på Socialdemokratiet. Det afviste Poul Qvist Jørgensen. Han forklarede, at han var kommet til at vildlede gruppen under andenbehandlingen. Det havde jeg svært ved at tro, idet han havde sagt noget andet til *Computerworld Online* ugen forinden, og fordi Socialdemokratiet i modsætning til DF ikke havde gjort opmærksom på, at S havde stemt forkert. Der måtte være sket noget mellem afstemningerne.

Ole Sohn var temmelig vred over, at lovforslaget skulle hastes igennem, når der stadig var så mange ubesvarede spørgsmål. Han mente, at den nye ophavsretslov var umulig at forstå og derfor også var umulig at forsvare. Det kunne jeg kun give ham ret i, men jeg syntes, hans konklusion var kujonagtig. Hvis man er utilfreds med et lovforslag og vil have det undersøgt nærmere, er det naturligt at stemme imod. Ellers giver man bare op og overlader indflydelsen til de andre.

Brian Mikkelsens bemærkninger om, at der i EU-retten er mange forskellige målsætninger og modstridende hensigter, er noget af det dummeste, jeg har hørt. Der er en idé og en vision bag Fællesskabet, og man kan ikke bare feje et dårligt forslag ind under en forklaring om, at EU stritter i alle retninger uden mål og med!

Politikere vedtager dvd-forbud

Det vil fremover være ulovligt at kopiere kopibeskyttede cd'er til en MP3-afspiller, ligesom det bliver ulovligt at parallelimportere dvd'er fra lande uden for EU. Det er nogle af konsekvenserne af en ny ophavsretslov, som et stort flertal i Folketinget står bag trods politisk modstand.

Socialdemokratiet stemte under andenbehandlingen for et forslag fra Enhedslisten, som vil have gjort det lovligt fortsat at parallelimportere kulturprodukter fra lande uden for EU. Under dagens tredjebehandling vendte Socialdemokratiet dog rundt på en talerken og stemte imod ændringsforslaget, der ellers ville være blevet vedtaget.

Kristian Thulesen Dahl beskyldte kulturministeren for at have vredet armen rundt på Socialdemokratiet, men det afviste ordfører Poul Qvist Jørgensen (S) blankt.

- Vi har ikke fået vredet armen om i denne sag. Jeg forledte mit parti til at stemme forkert ved andenbehandlingen, erkendte han fra talerstolen.

Den melding står i skarp kontrast til den kommentar, Poul Qvist Jørgensen gav til *Computerworld Online* for en uge siden. Her sagde han, at Socialdemokratiet stemte for ændringsforslaget, fordi partiet ville markere den problemstilling, der er omkring virksomheder, som lever af at importere for eksempel dvd-film.

Kulturministeren vil nu i stedet arbejde for i EU at få ændret de grundlæggende regler, så det igen vil blive lovligt at importere kulturprodukter fra andre lande.

Min vurdering 1: Poul Qvist Jørgensen

Det er min personlige overbevisning, at Socialdemokratiet havde stået fast, hvis Mette Frederiksen var blevet som ordfører. For mig så det ud til, at lobbyisterne havde taget fat i Poul Qvist Jørgensen. Han kunne have gjort sig selv til et mål for deres indsats allerede i 1989, i og med at han udtrykte sympati for min advarsel mod et udlejningsmonopol. Han virkede faktisk omvendt, allerede da jeg i 1995 advarede Kulturudvalget mod regional konsumtion og fik en kold skulder.

Tre politikere havde været med til den første kamp mod regional konsumtion. Kristian Thulesen Dahl kæmpede i 1995 og fortsatte i 2002. Brian Mikkelsen var lobbyisternes villige marionet, et tanketomt dydsmønster, der havde tømt hovedet for alt andet end EU's formelle deadline, som han havde ansvaret for at nå. Men hvorfor fortalte Poul Qvist Jørgensen ikke sin gruppe eller øvrige kolleger, at han selv havde stemt for regional konsumtion syv år tidligere? Havde han glemt det?

Min vurdering 2: Vilkaarlige afstemninger i Folketinget?

Da S og SF stemte for Enhedslistens ændringsforslag, var det forventet, at det var en endelig afstemning. Ingen kunne forudse, at DF's medlemmer ved en fejl kom til at trykke på de forkerte knapper, så der skulle stemmes igen om nøjagtig det samme forslag to uger senere. Pludselig mente de to partier noget andet. Afgøres afstemningerne i Folketinget af overvejelser af typen: "Skal jeg vælge ispinden med lys eller mørk chokoladeovertræk i dag?" som om det er hip som hap, hvad man beslutter sig for, og hvordan man stemmer?

Min vurdering 3: Det samfundsmæssige perspektiv

Brian Mikkelsens argumenter fløj i alle retninger. Under førstebehandlingen gav han udtryk for, at lovforslaget ikke havde med film at gøre, men derimod bøger og andre produkter fra det engelsksprogede marked. Danmark var inderligt imod og havde bekæmpet forslaget med næb og kløer. Ved tredjebehandlingen var det reduceret til, at indførelsen af regional konsumtion blot var en flue i suppen, som kun berørte Laserdisken. Jamen dog, jeg handlede ellers med film - ikke bøger!

Jeg savnede i den grad, at politikerne tænkte sig om. Kun Enhedslisten og Louise Frevert så forslaget i et større perspektiv. Det var hensynet til yttringsfriheden, der begrundede Enhedslistens forslag, men Pernille Rosenkrantz-Theil stak også til Venstre for den åbenbare modstrid med Venstres frihandelstanke.

Der var ingen opmærksomhed om det samfundsmæssige problem i de høje forbrugerpriser. Et par sko kostede 600 kr., selvom det kun burde koste 400 kr. Almindelige danskere betaler hver dag for meget for dagligvarer til glæde for de multinationale selskaber. Ingen overvejede, om det virkelig er i EU's interesse, at EU's borgere på den måde gør de amerikanske aktionærer rigere. Jeg har skrevet et ganske kort kapitel om prisernes betydning, men der kan skrives tykke bøger om de samfundsmæssige ulemper ved de kunstigt høje priser.

Den bristede drøm

Det havde været min vision at åbne kæmpe slaraffenlandsbutikker i Danmarks fire største byer. Hver sommer besøgte jeg London, der husede verdens største pladeforretninger: HMV, Virgin Megastore og Tower Records. Jeg ville have sådanne megastores i Danmark, og de skulle fyldes med varer, der vedrørte film. Alt om film. Også hjemmebiografer og afspillere. Drømmen omfattede også bøger, blade og merchandise af den type, man kan købe i Disneyland.

Der skulle være afdelinger med danske film, britiske film, amerikanske film, og der skulle være både videokassetter og LaserDiscs og senere DVD-plader, og de skulle være både til salg og udlejning. Kunderne skulle selv have lov at vælge! Hvis jeg boede i London eller Los Angeles, kunne det lade sig gøre.

Jeg bor i Danmark, og her regerer FDV. Inden jeg nåede at åbne butikken i København, blev drømmen om at udleje importerede film skudt i sæk. I typisk dansk naivitet troede jeg på, at det "blot" handlede om at få udlejningsmonopolet for en kompetent domstol, og så ville det problem være løst. Jeg fandt aldrig en sådan domstol, og FDV's udlejningsmonopol eksisterer principielt endnu.

FDV's leveringsnægtelse og fagedforbud mod udlejning slog mig i gulvet, og jeg tog tælling, men jeg nåede at rejse mig, inden jeg blev talt ud. Langsomt fik jeg Laserdisken på fode igen, endskønt det var uden de danske udgivelser og uden udlejning. Til gengæld fokuserede jeg mere på verdensmarkedet og fandt endnu en niche i asiatiske film fra filmindustrierne i Hong Kong og Sydkorea.

I slutningen af 1999 besluttede jeg at modernisere butikkerne og åbne i Århus. Internettet hjalp mig til at styrke både markedsføring og administration, men jeg ville mere end internetsalg. Laserdiskens hjemmeside skulle være en slags dansk pendant til IMDb og tillige have brugeranmeldelser, debatforum og byttebørs. Og Laserdiskens butikker blev forbundet via vores eget interne intranetsystem.

Trods den manglende mulighed for at udleje film var jeg igen i fuld gang med at gøre drømmen til virkelighed. Altså indtil Folketinget afskaffede frihandel.

Preben Kristensen åbner Laserdisken i Århus, 1. oktober 1999